

через інтеграцію елементів соціальної роботи в організації досуга і відпочинку останніх.

Ключевые слова: *здоровье, здоровый образ жизни, основные составляющие здоровья, оздоровления, двигательная активность, вредные привычки*

FEATURES OF FORMATION OF HEALTHY LIFESTYLE OF CHILDREN IN RURAL SECONDARY SCHOOLS

A. HRYHORCHUK, undergraduate

S. KUBITSKYI, Ph.D., professor, professor of social pedagogy and information technology in education, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, city Kyiv

Summary. *Stats grounded in the peculiarities of formation of healthy lifestyle of children in rural secondary schools. The directions of forming healthy lifestyle of children and youth through the integration of elements of social work in the organization of leisure and recreation last.*

Keywords: *health, healthy lifestyle, the main components of health, health improvement, physical activity, bad habits*

УДК 377.113:005.3:004

РІВЕНЬ ПАРТНЕРСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

О.Д. ГУМЕННИЙ, к.п.н, доцент кафедри соціальної педагогіки та інформаційних технологій в освіті Національного університету біоресурсів і природокористування України

Анотація. *У статті визначено поняття «інформаційна культура керівників навчальних закладів». Виокремлено один із критеріїв оцінювання рівня інформаційної культури – реалізація партнерського спілкування. Висвітлено алгоритм реалізації партнерського спілкування керівниками навчальних закладів.*

Ключові слова: *інформаційна культура, партнерське спілкування, блок-схема партнерства*

Актуальність статті. Інноваційний розвиток – необхідна умова забезпечення конкурентоспроможності навчальних закладів. Для цього необхідно формувати у керівників такі якості як ініціативність, здатність творчо мислити і знаходити нестандартні рішення, вміння вибирати професійні орієнтири, навчатися впродовж усього життя та підвищувати рівень власної інформаційної культури. Подібна модифікація неминуче зумовлює і адекватні зміни розвитку інформаційної культури керівників як умови інноваційної діяльності, створення атмосфери підвищення ефективності освітньої діяльності шляхом розвитку інноваційних стилів управління навчальними закладами, спрямованих на переведення їх у новий якісний стан.

© О. Д. Гуменний, 2016

Мета статті: відобразити алгоритм реалізації партнерського спілкування керівниками навчальних закладів для визначення рівня їхньої інформаційної культури.

Результати останніх досліджень. Проблема розвитку рівня інформаційної культури керівників навчальних закладів не була постійним предметом наукових пошуків і дисертаційних досліджень вітчизняних науковців. Є тільки окремі публікації та дослідження, щодо, наприклад, інформаційної культури як чинника успішної професійної діяльності, а також соціальної захищеності особи в інформаційному суспільстві (Н. Джинчарадзе, Р. Калюжний, О. Матвієнко, Н. Новицька, Г. Павленко, Л. Петренко, Е. Сабліна, С. Сливка, М. Швець, В. Цимбалюк, Ю. Яцишин та інші). З іншої сторони, не розглядався зв'язок стилю управління з рівнем інформаційної культури керівника. Н. Коломінський [2, с.148], розглядає стиль керівництва установою освіти як систему методів, прийомів, засобів, які переважають в управлінській діяльності керівника, а також особливості їх застосування, обумовлені особистістю керівника. В. Співак [8, с.188] дає своє розуміння стилю: стиль керівництва – це сталі особливості реалізації керівником владо-розпорядчих функцій, які відображають сприйняття ним підлеглих та рівень його особистої культури. В. Шепель [10, с.143] пояснює стиль роботи керівника як своєрідний стереотип розумових проявів і реальних вчинків, що притаманні даній особистості. Л. Кравченко [3, с.24] розуміє стиль роботи менеджера освіти як гнучку поведінку керівника щодо співробітників та учнів.

Виклад основного дослідницького матеріалу. Визначимо поняття «інформаційна культура керівників навчальних закладів»: це одна з інтегральних складових їхньої загальної професійно-педагогічної культури як керівників, яка є інтегральною єдністю інформаційного світогляду, системи інформаційних та інформатичних знань, умінь, навичок, здатностей і ставлень, професійно важливих якостей (інформаційної грамотності, осмисленої мотивації використання інформаційно-комунікаційних технологій в управлінській діяльності, ситуативного управління навчальним закладом, критичного мислення у роботі з інформаційними потоками, комунікативності під час прийняття рішень і дій, партнерського спілкування, культури поведінки), особистого та професійного досвіду у сфері пошуку, оцінювання, використання, збереження, аналізу, оформлення та передачі інформації за допомогою різних методів і форм інформаційно-аналітичної діяльності, що забезпечують оптимальне задоволення інформаційних потреб як соціального, професійного та управлінського суб'єкта у системі освіти. Реалізація партнерського спілкування є одним із критеріїв розвитку ІК керівників навчальних закладів. Враховуючи те, що цей критерій недоступний для безпосереднього спостереження, необхідно дослідити дотримання керівниками НЗ блок-схеми партнерства (рис. 1) [1, с. 118–119]:

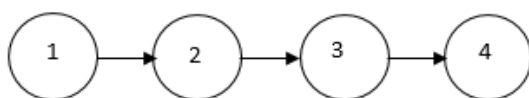
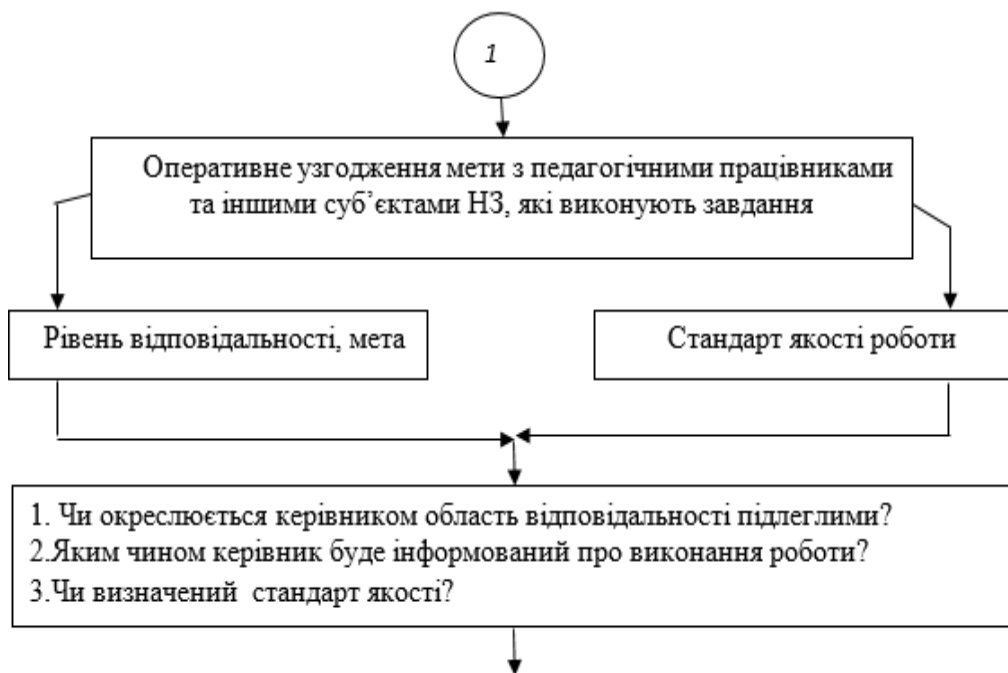

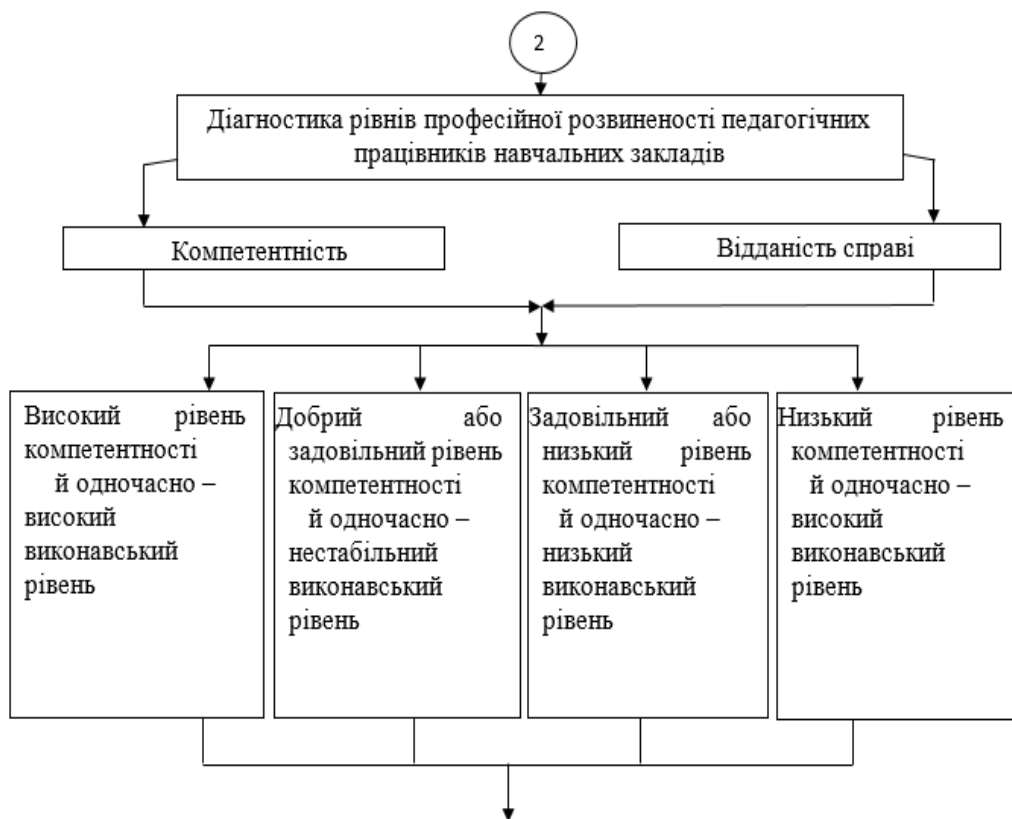
Рис. 1. Блок-схема партнерства

Початковим етапом дослідження партнерського спілкування керівників навчальних закладів є вивчення 1-го блоку блок-схеми партнерського спілкування (рис. 2).

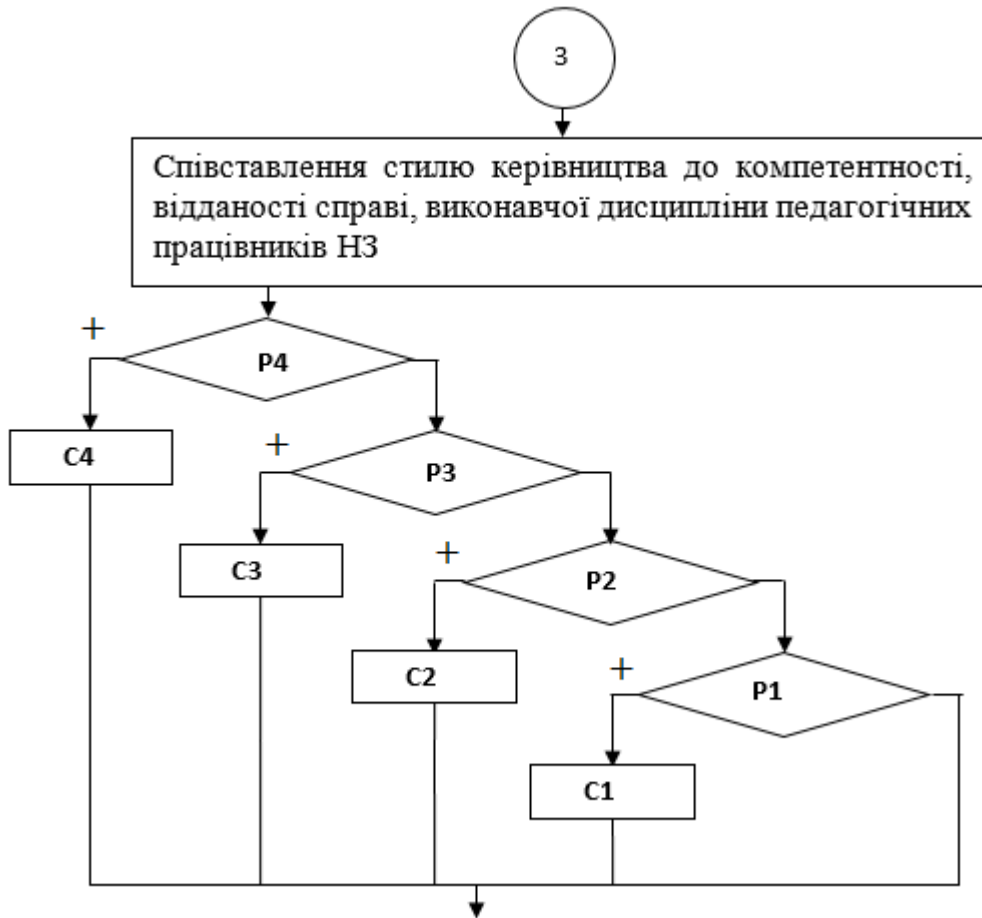
Рис. 2 Перша складова блок-схеми партнерства

На другому етапі дослідження партнерського спілкування керівників НЗ потрібно ознайомитися з діагностикою рівня розвиненості педагогічних працівників навчальних закладів (рис. 3).

Рис. 3. Діагностика рівнів професійної розвиненості

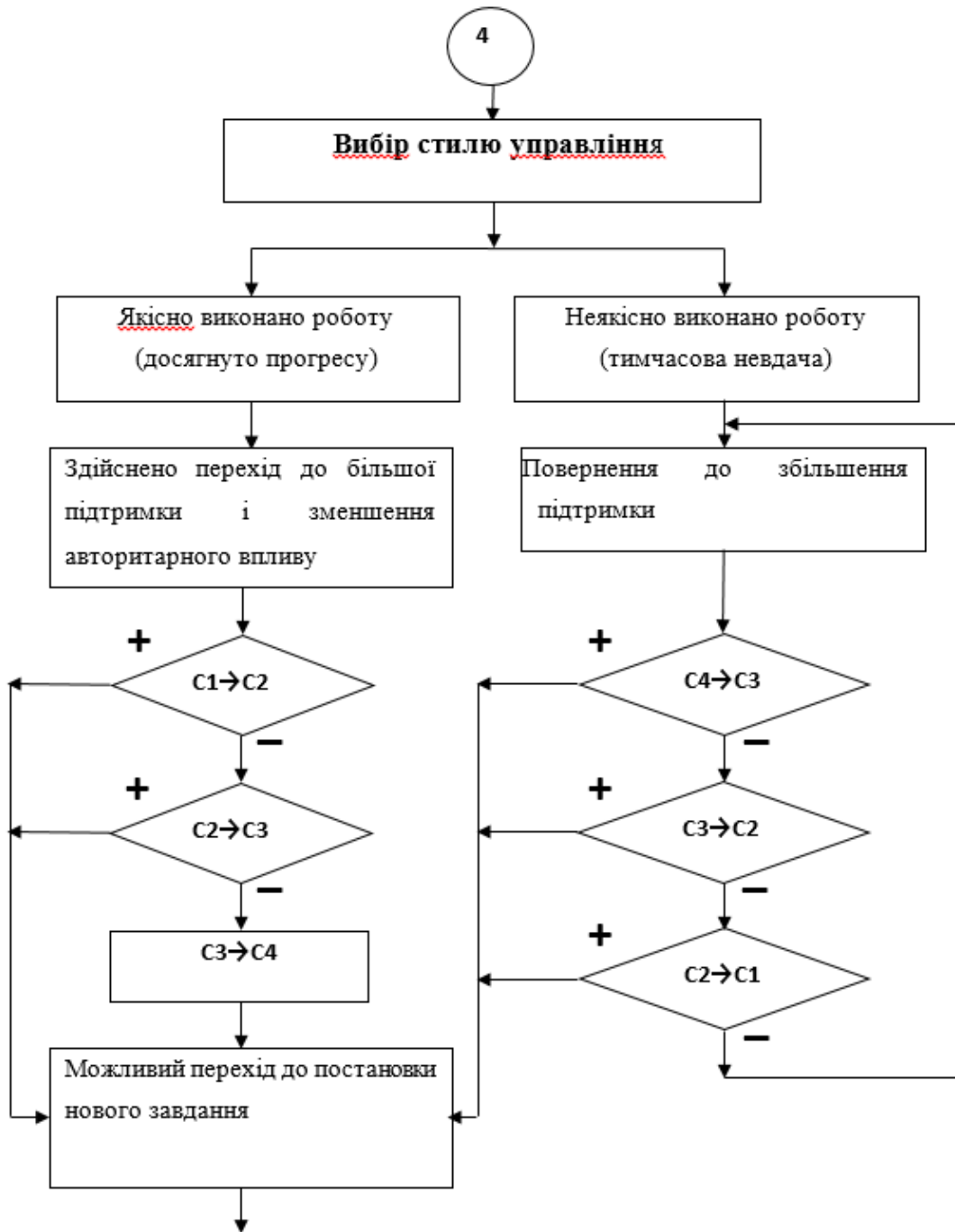
Наступним етапом визначення партнерського спілкування керівників НЗ є співставлення стилю керівників (P1, P2, P3, P4) із рівнем компетентності, відданості справі, виконавчою дисципліною педагогічних працівників НЗ (рис.4).

Рис. 4. Відповідність стилю керівництва рівню сформованості/розвиненості компетентності, відданості справі, виконавчої дисципліни педагогічних працівників НЗ

Взявши за основу класифікацію Каннета Бланшара [1, с. 57], основні стилі керівництва класифікуємо наступним чином: С1 (командний: багато вказівок і мало підтримки), С2 (наставницький: багато вказівок і багато підтримки), С3 (підтримуючий: багато підтримки і мало вказівок), С4 (делегуючий: мало підтримки і мало вказівок).

Показником реалізації партнерського спілкування є вибір стилю управління (рис. 5).

Рис. 5. Алгоритм вибору стилю управління «за ситуацією»

Саме здатність проявляти творчу активність в управлінні визначають стиль керівництва. Стилем називають спосіб здійснення чогось, що відрізняється сукупністю своєрідних прийомів [8, с. 752].

Науковці визначають різні підходи до типології стилів керівництва [4, с.142; 5, с.280; 6, с.144; 7, с. 306; 11, с.72–77], серед яких варто виокреслити найбільш значимі для побудови типологій:

- 1) відповідно до мети (за характером мети управлінської діяльності):
  - діловий і бюрократичний стилі;
- 2) за характером контактності:
  - відповідно до міри використання формальних і неформальних способів впливу на групу чи на особистість: директивний («формальний»),

товариський («авторитетний»), поступливий («своя людина») стилі; відповідно до переваги впливу на особу окремо, яким чином використовується групова форма впливу на певний процес, за мірою прояву одноосібності і колегіальності: автократичний (авторитарний), демократичний і пасивний (ліберальний) стилі.

Таким чином, ми формулюємо наступний критерій оцінювання рівня партнерського спілкування – відповідність стилю управління конкретній управлінській ситуації, або іншими словами, володіння керівником стилем управління «за ситуацією». Окремими показниками цього стилю є прояви тривимірного управлінського мислення керівників навчальних закладів у конкретній управлінській ситуації.

Висновок. У статті відображено алгоритм реалізації партнерського спілкування керівниками навчальних закладів для визначення рівня їхньої інформаційної культури.

Література

1. Бланшар Кеннет. Одноминутный менеджер и ситуативное руководство : [текст] / Кеннет Бланшар, Патриция Зигарми, Дреа Зигарми, пер. с англ. П. А. Самсонов. – Минск : ООО «Попурри», 2002. – 144 с.
2. Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті (соціально-психологічний аспект): [монографія] / Н. Л. Коломінський–К.: МАУП, 2000.– 286с.
3. Кравченко Л. М. Стиль роботи менеджера освіти : [текст] / Л. М. Кравченко // Педагогіка математики і природознавства. Всеукраїнські читання, присвячені пам'яті М.В.Остроградського, 24-25 вересня 2001р. Збірник статей.–Полтава: ПОІППО, 2001.– 72с.
4. Кудрашева Л. Д. Системно-психологическая оценка кадров руководителей и управленческих систем : [текст] / Л. Д. Кудрашева. – Кишинев : Штиинца, 1983. – 142 с.
5. Лазендак К. Стиль работы и образ жизни руководителя: анализ, проблемы, рекомендации : [текст] / К. Лазендак; сокр.пер. с нем. – М. : Экономика, 1985. – 280 с.
6. Медведева Е. А. Основы информационной культуры : [текст] / Е. А. Медведева // Социологические исследования.– 1994.– №11. – С. 59 – 67.
7. Омаров А. М. Руководитель: размышления о силе управления : [текст] / А. М. Омаров. – 2-е изд., доп. – М. : Политиздат, 1987. – 366 с.
8. Современный словарь иностранных слов: Ок. 20000 слов.– СПб. : Дуэт, 1994. – 752 с.
9. Спивак В. А. Корпоративная культура : [текст] / В.А. Спивак. – СПб: Питер, 2001.– 362с.
10. Шепель В. М. Человековедческая компетентность менеджера. Управленческая антропология : [текст] / В. М. Шепель – М.: Нар.образование, 1999. – 432с.
11. Шепель В. М. Управленческая гуманитарология : [текст] / В. М. Шепель // Высшее образование в России. – 1994. – №1.– С. 72 – 77.

REFERENCES

1. Blanshar Kennet. Odnominutnyy menedzher i situativnoe rukovodstvo : [tekst] / Kennet Blanshar, Patritysiya Zigarmi, Drea Zigarmi, per. s angl. P.A.Samsonov. – Minsk : ООО «Popurri», 2002. – 144 s.
2. Kolomins'kyjN.L. Psychologija menedzhmentuv osviti (social'no-psychologichnyj aspekt): [monografija] / N. L. Kolomins'kyj–K.: MAUP, 2000.– 286s.
3. Kravchenko L. M. Styl' roboty menedzhera osvity : [tekst] / L. M. Kravchenko

// Pedagogika matematyky i pryrodoznavstva. Vseukrai'ns'ki chytannja, prysvjacheni pam'jati M.V.Ostrograds'kogo, 24-25 veresnja 2001r. Zbirnyk statej.–Poltava: POIPPO, 2001.– 72s.

4. Kudrasheva L. D. Sistemno-psihologicheskaya otsenka kadrov rukovoditeley i upravlencheskikh sistem : [tekst] / L. D. Kudrasheva. – Kishinev : Shtiintsa, 1983. – 142 s.

5. Lazendak K. Stil' raboty i obraz zhizni rukovoditelya: analiz, problemy, rekomendatsii : [tekst] / K. Lazendak; sokr.per. s nem. – M. : Ekonomika, 1985. – 280 s.

6. Medvedeva E. A. Osnovy informatsionnoy kul'tury : [tekst] / E.A. Medvedeva // Sotsiologicheskie issledovaniya.– 1994.– №11. – S. 59 – 67.

7. Omarov A. M. Rukovoditel': razmyshleniya o sile upravleniya : [tekst] / A.M.Omarov. – 2-e izd., dop. – M. : Politizdat, 1987. – 366 s.

8. Sovremennyy slovar' inostrannykh slov: Ok. 20000 slov.– SPb. : Duet, 1994. – 752 s.

9. Spivak V. A. Korporativnaya kul'tura : [tekst] / V.A. Spivak. – SPb: Piter, 2001.– 362s.

10. Shepel' V. M. Chelovekovedcheskaya kompetentnost' menedzhera. Upravlencheskaya antropologiya : [tekst] / V. M. Shepel' – M.: Nar.obrazovanie, 1999. – 432s.

11. Shepel' V. M. Upravlencheskaya gumanitorologiya : [tekst] / V.M. Shepel' // Vysshee obrazovanie v Rossii. – 1994. – №1.– S. 72 – 77.

УРОВЕНЬ ПАРТНЕРСЬКОГО ОБЩЕНИЯ КАК КРИТЕРИЙ ОЦЕНКИ ИНФОРМАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ РУКОВОДИТЕЛЕЙ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

А. Д. Гуменный, к.п.н., доцент кафедры социальной педагогики и информационных технологий в образовании Национального университета биоресурсов и природопользования Украины

***Аннотация.** В статье определено понятие «информационная культура руководителей учебных заведений». Выделен один из критериев оценки уровня информационной культуры – реализация партнерского общения. Освещен алгоритм реализации партнерского общения руководителями учебных заведений.*

***Ключевые слова:** информационная культура, партнерское общение, блок-схема партнерства*

LEVEL OF PARTNER COMMUNICATION AS A CRITERION FOR EVALUATING INFORMATION CULTURE OF HEADS OF SCHOOLS

O. HUMENNYI, Ph.D., Associate Professor of Social Pedagogy and Information Technologies in Education National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

***Abstract.** The article defines the concept of "information culture school leaders." Thesis there is determined one of the criteria evaluation of information culture - the implementation of participatory communication. Deals algorithm implementation partner communication managers of educational institutions.*

***Key words:** information culture, partnership dialogue, flowchart partnership*